

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ അഷ്ടചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| അഷ്ടചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||

ദക്ഷിണദിഗ്ഗതൈർവാനരൈഃ സീതാനുസന്ധാനസ്യ പ്രാരംഭണം

സഹ താരാംഗദാഭ്യാം തു
സഹസാ ഹനുമാൻ കപിഃ |
സുഗ്രീവേണ യഥോദ്ദിഷ്ടം
ഗന്തും ദേശം പ്രചക്രമേ ||4.48.1 ||

സ തു ദുരമുപാഗമ്യ
സർവൈസ്തൈഃ കപിസന്തമൈഃ |
തതോ വിചിത്യ വിന്ധ്യസ്യ
ഗുഹാശ്ച ഗഹനാനി ച ||4.48.2 ||

പർവതാഗ്രനദീദുർഗാൻ
സരാംസി വിപുലദ്രുമാൻ |
വൃക്ഷഖണ്ഡാംശ്ച വിവിധാൻ
പർവതാൻ വനപാദപാൻ ||4.48.3 ||

അൻവേഷമാണാസ്തേ സർവേ
വാനരാഃ സർവതോദിശം |
ന സീതാം ദദൃശൂർവീരാ
മൈഥിലീം ജനകാത്മജാം ||4.48.4 ||

തേ ഭക്ഷയന്തോ മൂലാനി
 ഫലാനി വിവിധാൻയപി |
 അൻവേഷമാണാ ദുർധർഷാ
 ന്യവസംസ്കൃത തത്ര ഹ || 4.48.5 ||

സ തു ദേശോ ദുരൻവേഷോ
 ഗൃഹാഗഹനവാൻ മഹാൻ |
 നിർജ്ജലം നിർജ്ജനം ശൂന്യം
 ഗഹനം ഘോരദർശനം || 4.48.6 ||

താദ്യശാൻയപ്യരൺയാനി
 വിചിത്യ ഭൃശപീഡിതാഃ |
 സ ദേശശ്ച ദുരൻവേഷ്യോ
 ഗൃഹാഗഹനവാൻ മഹാൻ || 4.48.7 ||

ത്യക്ത്വാ തു തം തതോ ദേശം
 സർവേ വൈ ഹരിയുമപാഃ |
 ദേശമന്യം ദുരാധർഷം
 വിവിശുശ്ചാകുതോഭയാഃ || 4.48.8 ||

യത്ര വന്ധ്യഫലാ വൃക്ഷാ
 വിപുഷ്ടാഃ പർണവർജ്ജിതാഃ |
 നിസ്സോയാഃ സരിതോ യത്ര
 മൂലം യത്ര സുദുർലഭം || 4.48.9 ||

ന സന്തി മഹിഷാ യത്ര
 ന മൃഗാ ന ച ഹസ്തിനഃ |
 ശാർദൂലാഃ പക്ഷിണോ വാപി
 യേ ചാൻയേ വനഗോചരാഃ || 4.48.10 ||

ന ചാത്ര വൃക്ഷാ നൗഷധോ
 ന വൽലോ നാപി വീരൂധഃ |
 സ്തിഗ്ധപത്രാഃ സ്ഥലേ യത്ര
 പദ്മിനയഃ ഫുൽലപങ്കജാഃ || 4.48.11 ||

പ്രേക്ഷണീയാഃ സുഗന്ധാശു
 ഭ്രമരൈശു വിവർജിതാഃ |
 കണ്യൂർനാമ മഹാഭാഗഃ
 സത്യവാദി തപോധനഃ || 4.48.12 ||

മഹർഷിഃ പരമാമർഷീ
 നിയമൈർദൃഷ്ടധർഷണഃ |
 തസ്യ തസ്മിൻ വനേ പുത്രോ
 ബാലകോ ദശവാർഷികഃ || 4.48.13 ||

പ്രണഷോ ജീവിതാന്തായ
 ക്രുദ്ധസ്തേന മഹാമുനിഃ |
 തേന ധർമാത്മനാ ശക്തം
 കൃത്സ്നം തത്ര മഹദ്വനം || 4.48.14 ||

അശരൺയം ദുരാധർഷം
 മൃഗപക്ഷിവിവർജിതം |
 തസ്യ തേ കാനനാന്താംസ്തു
 ഗിരീണാം കന്ദരാണി ച || 4.48.15 ||

പ്രഭവാണി നദീനാം ച
 വിചിൻവന്തി സമാഹിതാഃ |
 തത്ര ചാപി മഹാത്മാനോ
 നാപശ്യഞ്ജനകാത്മജാം || 4.48.16 ||

ഹർതാരം രാവണം വാപി
 സുഗ്രീവപ്രിയകാരിണഃ |
 തേ പ്രവിശ്യ തു തം ഭീമം
 ലതാഗുൽമസമാവൃതം ||4.48.17 ||

ദദ്യശൂർഭീമകർമാണ -
 മസൂരം സൂരനിർഭയം |
 തം ദൃഷ്ട്വാ വാനരാ ഘോരം
 സ്ഥിതം ശൈലമിവാസൂരം ||4.48.18 ||

ഗാഢം പരിഹിതാഃ സർവേ
 ദൃഷ്ട്വാ തം പർവതോപമം |
 സോഽപി താൻ വാനരാൻ സർവാൻ
 നഷ്ടാഃ സ്ഥേത്യബ്രവീദ് ബലീ ||4.48.19 ||

അഭ്യധാവത സക്രൂദ്ധോ
 മുഷ്ടിമുദ്യദ്യ സംഗതം |
 തമാപതന്തം സഹസാ
 വാലിപുത്രോഽഗദസ്ഥദാ ||4.48.20 ||

രാവണോഽയമിതി ഇണാത്യാ
 തലേനാഭിജഘ്നാൻ ഹ |
 സ വാലിപുത്രാഭിഹതോ
 വക്ത്രാച്ഛോണിതമുദ്യമൻ ||4.48.21 ||

അസുരോ ന്യപതദ് ഭൂമൗ
 പർയസ്ത ഇവ പർവതഃ |
 തേ തു തസ്മിൻ നിരുച്ഛ്യാസേ
 വാനരാ ജിതകാശിനഃ ||4.48.22 ||

വ്യചിൻവൻ പ്രായശസ്തുത്ര
 സർവം തേ ഗിരിഗഹ്വരം |
 വിചിതം തു തതഃ സർവം
 സർവേ തേ കാനനൗകസഃ || 4.48.23 ||

അന്യദേവാപരം ഘോരം
 വിവിശൂർഗിരിഗഹ്വരം |
 തേ വിചിത്യ പുനഃ വിന്നാ
 വിനിഷ്ഠത്യ സമാഗതാഃ |
 ഏകാന്തേ വൃക്ഷമൂലേ തു
 നിഷേദുർദീനമാനസാഃ || 4.48.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ അഷ്ടചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||